

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ
КОМАНДНО-ШТАБНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра тактики**

ЗБІРНИК ТЕЗ

**«Проблемні питання тактики дій та всебічного
забезпечення військових формувань і
правоохоронних органів держави в умовах воєнного
стану».**

Харків – 2025

Проблемні питання тактики дій та всебічного забезпечення військових формувань і правоохоронних органів держави в умовах воєнного стану: збірник тез науково-практичної конференції (Україна, м. Харків, 26 червня 2025 року), Х.: НА НГУ, 2024. – 93 с.

Оргкомітет науково-практичної конференції:

Голова оргкомітету – Башкатов Є.Г., начальник кафедри тактики командно-штабного факультету Національної академії Національної гвардії України, кандидат військових наук, доцент, полковник.

Відповідальний секретар оргкомітету – Іванченко А.О., заступник начальника кафедри тактики командно-штабного факультету Національної академії Національної гвардії України, кандидат технічних наук, доцент, полковник.

Члени оргкомітету:

В.В. Антонєць, начальник командно-штабного факультету Національної академії Національної гвардії України, кандидат військових наук, доцент, полковник.

С.Д. Черкашин, доцент кафедри тактики командно-штабного факультету Національної академії Національної гвардії України, кандидат військових наук, полковник.

У збірнику представлено наукові доповіді та повідомлення, в яких розглядаються проблемні питання правоохоронних органів та військових формувань щодо: тактики дій та всебічного забезпечення військових формувань і правоохоронних органів держави в умовах воєнного стану.

Публікується за матеріалами науково-практичної конференції “Проблемні питання тактики дій та всебічного забезпечення військових формувань і правоохоронних органів держави в умовах воєнного стану”, проведена в Національній академії Національної гвардії України 26 червня 2025 року у м. Харкові.

Матеріали проведення науково-практичної конференції будуть корисними науковцям, викладачам вищих навчальних закладів, керівникам і працівникам силових структур.

Доповіді відтворені безпосередньо з авторських оригіналів. За достовірність представлених результатів відповідальність несуть автори.

© Кафедра тактики, КШФ, НАНГУ

Науково-практична конференція кафедри тактики командно-штабного факультету Національної академії Національної гвардії України
26 червня 2025 року м. Харків

3. Порівняльний аналіз систем забезпечення у країнах - членах НАТО з метою адаптації найкращих практик.

Аналіз впливу соціального фактору (морально - психологічного стану особового складу) на ефективність безпекових структур.

УДК 335.355

Павелко В.В., викладач кафедри тактики та тактико-спеціальної підготовки факультету службово-бойової діяльності Київського інституту Національної гвардії України, підполковник.

ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ МІЖ ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ТА ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ В ЗОНІ ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ

Актуальність теми. Повномасштабна агресія російської федерації (рф) проти України висунула безпрецедентні виклики перед усіма силовими структурами держави. У зоні ведення бойових дій, де підрозділи Національної гвардії України (НГУ) та Збройних Сил України (ЗСУ) спільно виконують бойові завдання, ефективна взаємодія є критично необхідною умовою для досягнення успіху та мінімізації втрат. Попри спільну мету – захист територіальної цілісності та суверенітету України – між цими структурами існують певні відмінності у функціоналі, підготовці, матеріально-технічному забезпеченні та підпорядкуванні, що об'єктивно створює певні проблеми у взаємодії. Нерозв'язані питання координації, комунікації та стандартизації можуть призвести до дублювання зусиль, непорозумінь на полі бою та, як наслідок, зниження бойової ефективності. Отже, дослідження та пошук шляхів подолання цих проблем є надзвичайно актуальним завданням для забезпечення обороноздатності держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема взаємодії між різними силовими структурами в умовах збройного конфлікту є предметом уваги як українських, так і іноземних дослідників.

Зокрема в науковій статті: “Проблемні питання організації взаємодії між Національною гвардією України та суб’єктами сил оборони України під час виконання завдань із забезпечення державної безпеки в умовах воєнного стану” автори: Толстоносов Ю.М., Толстоносов Д.Ю. та Кравченко С.О. наголошують на важливості єдиного управління та спільної підготовки. Зокрема, у звітах аналітичних центрів, що вивчають питання національної безпеки, часто порушуються питання сумісності систем зв’язку, єдиного інформаційного простору та стандартизації тактичних процедур. Водночас, через закритість інформації в умовах війни, системних та узагальнених досліджень щодо конкретних проблем взаємодії саме між підрозділами НГУ та ЗСУ на оперативному та тактичному рівнях недостатньо. Переважно йдеться про окремі випадки успішної співпраці або, навпаки, проблем, що виникають. Це створює потребу у подальшому глибинному аналізі, що ґрунтуватиметься на досвіді, отриманому під час бойових дій.

Короткий виклад основного матеріалу досліджень. Аналіз ситуації в зоні бойових дій дозволяє виокремити низку ключових проблем у взаємодії між підрозділами НГУ та ЗСУ:

1. Різниця у відомчій підпорядкованості та нормативно-правовій базі: НГУ підпорядковується Міністерству внутрішніх справ України, а ЗСУ – Міністерству оборони України. Це створює певні відмінності у системах управління, командування та контролю, що може ускладнювати оперативну координацію та обмін інформацією, особливо на нижчих тактичних рівнях.

2. Недостатня уніфікація стандартів і процедур. Попри те, що підрозділи виконують бойові завдання, існують відмінності у програмах підготовки та процедурах взаємодії, що може призводити до непорозумінь при виконанні спільних операцій. Наприклад, різні підходи до розвідки, зв’язку, медичної евакуації чи логістичного забезпечення.

3. Проблеми з комунікацією та обміном інформацією: Відсутність єдиної захищеної системи зв'язку або уніфікованих протоколів обміну оперативною інформацією може призводити до затримок, дублювання запитів або відсутності повної картини ситуації у суміжних підрозділів.

4. Відмінності у матеріально-технічному забезпеченні та озброєнні. Слід відмітити, що в підрозділах НГУ відбувається поступова уніфікація, але все ще існують відмінності у типах озброєння, боєприпасів, бойової техніки, що може створювати логістичні та оперативні виклики під час спільних дій.

Досвід бойових дій показав, що у критичних ситуаціях командири на місцях часто знаходять ефективні рішення для подолання цих проблем шляхом особистої ініціативи та прямої комунікації. Однак системний підхід є життєво необхідним для підвищення загальної ефективності.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проблеми взаємодії між підрозділами НГУ та ЗСУ в зоні ведення бойових дій є об'єктивним явищем, зумовленим різницею у відомчій приналежності та функціоналі. Однак, ці проблеми не є нездоланими і вимагають системного підходу для їх вирішення. Ефективна координація, уніфікація стандартів, налагодження безперебійної комунікації та формування єдиного інформаційного простору є ключовими для підвищення боєздатності та забезпечення успіху операцій.

Перспективи подальших досліджень та практичних кроків включають:

1. Розробку єдиних доктринальних документів та оперативних стандартів для спільних бойових дій НГУ та ЗСУ, що враховуватимуть специфіку кожного виду військ.

2. Інтенсифікацію спільних навчань та тренувань на всіх рівнях (від тактичного до стратегічного), що дозволить відпрацьовувати взаємодію у змодельованих бойових умовах та формувати єдину командну культуру.

3. Впровадження уніфікованих систем зв'язку та управління боєм, що забезпечить безперешкодний обмін інформацією та оперативними даними між підрозділами.

4. Подальший аналіз логістичних потреб та уніфікації матеріально-технічного забезпечення, для оптимізації постачання та взаємодії між підрозділами.

5. Систематизацію та аналіз досвіду, отриманого під час повномасштабної війни, для виявлення найкращих практик та проблемних зон, що вимагають негайного вирішення.

Подолання цих проблем є стратегічно важливим для зміцнення обороноздатності України, підвищення ефективності Сил безпеки та оборони та забезпечення перемоги.

УДК: 355/359:351.74:004.056

Пасічник А.В., викладач кафедри військового зв'язку та інформатизації командно-штабного факультету Національної академії Національної гвардії України, підполковник.

Рахманова І.І., викладач кафедри військового зв'язку та інформатизації командно-штабного факультету Національної академії Національної гвардії України, капітан.

КІБЕРБЕЗПЕКА ЯК КРИТИЧНИЙ ЕЛЕМЕНТ СТІЙКОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЙ ВІЙСЬКОВИХ ТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

З розширенням цифрових можливостей та інтеграцією інформаційних систем, кібербезпека стала невід'ємною частиною, а часто й визначальним фактором успіху військових та правоохоронних операцій. В умовах воєнного стану кіберзагрози є надзвичайно реальними та небезпечними, адже вони можуть паралізувати функціонування критичних систем, підірвати довіру та поширити дезінформацію.

Основні кіберзагрози включають:

Кібератаки на інформаційні системи: Це можуть бути атаки типу "відмова